

Okręgowa Stacja Chemiczno – Rolnicza w Gliwicach odebrała i wykonała badanie próbek glebowych z obszaru użytków rolnych Powiatu Raciborskiego w Gminie **Krzanowice z powierzchni 1670,94 ha.**

Odebrano z terenu gminy Krzanowice próbki gleby i wykonano:

- a. pH, zawartości makroskładników (P, K, Mg) w **700** próbkach gleby,
- b. zawartości metali ciężkich (Pb, Cd, Zn, Cu , Ni i Cr) w **10** próbkach gleby,
- c. zawartości mikroelementów (Zn, Cu, Fe, Mn i B) w **10** próbkach gleby.

OCENA WYNIKÓW BADAŃ W GMINIE KRZANOWICE

Wyniki badań odczynu gleby i zawartości makroelementów w próbkach gleby przedstawiono w tabelach zasobności gleby („Zestawienie zasobności gleby na obszarze Powiatu Raciborskiego na terenie Gminy Krzanowice”) oraz na załączonych mapkach.

Kategoria agronomiczna gleby:

Ilość badanych próbek/ha	gleba bardzo lekka szt./ %	gleba lekka szt./ %	gleba średnia szt. / %	gleba ciężka szt./ %	gleba organiczna szt./ %
700/1670,94	0/0	0/0	0/0	693/99	7/1

Oznaczony odczyn gleby pH wskazuje, że w pobranych próbkach gleby stwierdzono:

Ilość badanych próbek/ha	bardzo kwaśny szt./ %	kwaśny szt./ %	lekko kwaśny szt. / %	obojętny szt. / %	zasadowy szt./%
700/1670,94	5/1	94/14	449/64	142/20	10/1

Potrzeby wapnowania (po uwzględnieniu grupy mechanicznej gleb) określono jako :

Ilość badanych próbek/ha	konieczne szt. / %	potrzebne szt. / %	wskazane szt. / %	ograniczone szt. / %	zbędne szt. / %
700/1670,94	99/15	192/27	253/36	113/16	43/6

Zawartość fosforu (P₂O₅), potasu (K₂O) i magnezu (Mg) w badanych próbkach gleby przedstawia się następująco:

Makroelement	Ilość badanych próbek/ha	bardzo niska szt. / %	niska szt. / %	średnia szt. / %	wysoka szt. / %	bardzo wysoka szt. / %
fosfor	700/1670,94	53/8	186/26	161/23	106/15	194/28
potas	700/1670,94	124/17	229/33	291/42	33/5	23/3
magnez	700/1670,94	13/2	86/12	312/45	184/26	105/15

WSKAŹNIKI BONITACJI NEGATYWNEJ

Poniżej przedstawiamy wskaźniki bonitacji negatywnej wyliczone procentowo dla odczynu, potrzeb wapnowania oraz zawartości fosforu, potasu i magnezu. Graficznie uwidaczniają je załączone do opracowania mapy.

Wyszczególnienie szt/ha	Odczyn (pH) w %*)	Potrzeby wapnowania w %	Zawartość fosforu w %	Zawartość potasu w %	Zawartość magnezu w %
Bojanów 40/83	39	51	33	76	51
Borucin 202/405	41	54	64	68	39
Krzanowice 294/542	50	65	43	70	30
Pietraszyn 40/69	49	71	60	69	37
Wojnowice 124/264	52	60	30	75	35
Średnia dla gminy 700/1670,94	46	59	47	72	37

*) obejmuje procent gleb b. kwaśnych, kwaśnych i $1/2$ lekko kwaśnych.

Zawartość mikroelementów

Wyniki badań zawartości **mikroelementów** przedstawiono w tabelach zasobności gleby („Zestawienie zasobności gleby na obszarze **Powiatu Raciborskiego na terenie Gminy Krzanowice**”).

Mikroelement	Ilość badanych próbek/ha	niska szt. / %	średnia szt. / %	wysoka szt. / %
bor	10/1670,94	4/40	5/50	1/10
mangan	10/1670,94	0/0	10/100	0/0
miedź	10/1670,94	3/30	7/70	0/0
cynk	10/1670,94	0/0	10/100	0/0
żelazo	10/1670,94	0/0	10/100	0/0

Na podstawie uzyskanych wyników stwierdzono zróżnicowane zawartości poszczególnych mikroelementów w badanych próbkach gleby z przewagą zawartości **średniej** w przypadku **manganu, miedzi, cynku i żelaza** oraz **średniej i niskiej** w przypadku **boru**.

Metale ciężkie w glebie

Ocenę wyników badań **10** próbek gleby na zawartość **metali ciężkich: ołowiu, kadmu, cynku, miedzi niklu i chromu**, przedstawiono w sprawozdaniu z badań **NR -GR /646/2013** oraz na załączonych mapkach.

Metal ciężki	Ilość badanych próbek/ha	Zawartość najniższa mg/kg s. m.	Zawartość najwyższa mg/kg s. m.	Wartość dopuszczalna mg/kg s. m.
ołów	10/1670,94	11,2	31,7	100
kadm	10/1670,94	<0,50 ¹⁾	0,61	4
cynk	10/1670,94	43,3	71,7	300
miedź	10/1670,94	10,4	19,0	150
nikiel	10/1670,94	10,9	22,1	100
chrom	10/1670,94	19,3	45,6	150

¹⁾ wynik poniżej granicy oznaczalności.

Analiza badanych próbek gleby nie wykazała przekroczenia wartości dopuszczalnych metali ciężkich w glebie.

WNIOSKI I ZALECENIA

Wyniki badań wykonanych zgodnie ze zleceniem na obszarze Powiatu Raciborskiego na terenie Gminy **Krzanowice** umieszczono w załączonych tabelach i mapkach. Przebadane użytki rolne prawie w 100% należą do kategorii agronomicznej **ciężkiej (1% organicznej)**.

Celem badania odczynu gleby (pH) jest określenie potrzeb jej wapnowania, natomiast badania zawartości fosforu, potasu i magnezu jest określenie ich ilości w celu zastosowania odpowiedniego nawożenia w zależności od potrzeb roślin. Analiza odczynu i zasobności gleby wykazała ich **zróżnicowanie, z przewagą lekko kwaśnych, kwaśnych**

i bardzo kwaśnych (79%), gleby obojętne i zasadowe stanowią (21%) w związku z tym **potrzeby wapnowania** użytków rolnych, z których pobrano **700** próbek gleby określono jako **konieczne, potrzebne i wskazane (78%) oraz jako ograniczone i zbędne (22%)** zgodnie z danymi szczegółowymi zawartymi w załączonych do opracowania tabelach. **Zawartość makroskładników tj. fosforu, potasu i magnezu** jest zróżnicowana z przewagą **bardzo wysokiej: fosforu (28%), średniej potasu (42%) i średniej magnezu (45%)** w związku z powyższym w przypadku uprawy tych użytków rolnych należy stosować odpowiednie nawożenie biorąc pod uwagę ilości makroelementów we wszystkich punktach podanych w załączonych sprawozdaniach.

Zrównoważony i właściwy poziom składników pokarmowych w glebie wpływa na uzyskanie wysokich plonów o niskiej zawartości metali ciężkich. Zarówno niedobór jak i nadmiar składników odżywczych w glebie może być czynnikiem ograniczającym wielkość i pogarszającym, jakość plonów. Racjonalne nawożenie powinno opierać się na wynikach analiz chemicznych gleby, określających jej zasobność w składniki mineralne oraz wymaganiach pokarmowych uprawianych gatunków roślin.

Na podstawie uzyskanych wyników stwierdzono zróżnicowane zawartości poszczególnych mikroelementów w badanych próbkach gleby z przewagą zawartości **średniej** w przypadku **manganu, miedzi, cynku i żelaza** oraz **średniej i niskiej** w przypadku **boru**.

Na użytkach rolnych, na których występuje niedobór mikroelementów zaleca się uzupełnienie niedoborów w oparciu o załączone tabele poprzez zastosowanie odpowiednich, dostępnych nawozów z mikroelementami, natomiast na użytkach rolnych o średniej zawartości mikroelementów jest wystarczająca ich zawartość do prawidłowego wzrostu i rozwoju roślin.

Analiza badanych próbek gleby nie wykazała przekroczenia wartości dopuszczalnych badanych metali ciężkich: ołowiu, kadmu, cynku, miedzi, niklu i chromu w glebie co kwalifikuje te grunty pod uprawę roślin do spożycia przez ludzi i zwierzęta a także pod pozostałe uprawy.

Szczegółowe wyniki badań załączone do sporządzonego opracowania mogą być podstawą do opracowania planów nawozowych wszystkim zainteresowanym rolnikom.

Niniejsze opracowanie winno służyć na przestrzeni kilku lat bardziej racjonalnemu wykorzystaniu uzyskanych danych, tak w zakresie nawożenia, jak i w doradztwie rolniczym ze szczególnym uwzględnieniem ekonomiki rolnictwa i ochrony środowiska.

Opracował: mgr inż. Krzysztof Skowronek

Spis załączników

1. Mapa bonitacyjna odczynu glebowego (pH)
2. Mapa bonitacyjna potrzeb wapnowania
3. Mapa bonitacyjna zawartości przyswajalnego fosforu
4. Mapa bonitacyjna zawartości przyswajalnego potasu
5. Mapa bonitacyjna zawartości przyswajalnego magnezu
6. Mapa zawartości mikroelementów w glebie - boru (B)
7. Mapa zawartości mikroelementów w glebie - manganu (Mn)
8. Mapa zawartości mikroelementów w glebie - miedzi (Cu)
9. Mapa zawartości mikroelementów w glebie - cynku (Zn)
10. Mapa zawartości mikroelementów w glebie - żelaza (Fe)
11. Mapa zawartości w glebie metali ciężkich - ołowiu (Pb)
12. Mapa zawartości w glebie metali ciężkich - kadmu (Cd)
13. Mapa zawartości w glebie metali ciężkich - cynku (Zn)
14. Mapa zawartości w glebie metali ciężkich - miedzi (Cu)
15. Mapa zawartości w glebie metali ciężkich - niklu (Ni)
16. Mapa zawartości w glebie metali ciężkich - chromu (Cr)